

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาของการประกอบอาชีพเก็บหอยแครงในพื้นที่ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาชีพเก็บหอยแครงที่ยั่งยืน 3) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาชีพเก็บหอยแครงที่ยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลตำบลบางขุนไทร ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร ผู้แทนสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 6 (เพชรบุรี) และตัวแทนผู้ประกอบการอาชีพเก็บหอยแครง จำนวนทั้งสิ้น 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนกันยายน 2553 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า

1. สภาพปัญหาของการประกอบอาชีพเก็บหอยแครงในพื้นที่ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการใช้เครื่องมือคราดหอย การช้อนหอย ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ระบบนิเวศน์ชายฝั่ง ด้านเศรษฐกิจพบว่า ปัจจุบันถ้าใช้วิธีการเก็บด้วยมือปริมาณหอยแครงจะเพียงพอ

2. ปัจจัยการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาชีพเก็บหอยแครงที่ยั่งยืน พบว่า ลักษณะการบริหารจัดการในพื้นที่ตำบลบางขุนไทร ให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบของปัจจัยการบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน ซึ่งสามารถพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนได้ใน 3 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม

3. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาอาชีพเก็บหอยแครงในพื้นที่ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ต้องเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้ประกอบการเก็บหอยแครง ผู้นำชุมชน และหน่วยงานของภาครัฐ ในการสร้างความตระหนัก การเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้พื้นฐานทางวัฒนธรรม และเศรษฐกิจชุมชน และให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง

The purposes of this research were to: 1) study the problems of cockle collectors at Bangkhunsai subdistrict, Ban Laem district in Phetchaburi province, 2) study the management factors for a sustainable development, and 3) study the methods of cockle collectors' management. The representative sample consisted of four groups: chief of Marine natural resources preservation group, representative of Bangkhunsai Subdistrict Administrative Organization, representative of Mangroves forest resources development station 6 (Phetchaburi) and 16 cockle collectors. This research was organized by in-depth interviews and questionnaires. Datas were collected in September 2010. The research results are presented with a frequency, percentage and content analysis.

The research results were as follows:

1. The environmental problems were caused by rakes or scoops used by capitalists that can damage a coastal ecology. On the other hand, there are sufficient cockles for earning a living without using any tool for cockle collectors in currently.
2. According to a study of management factors for a cockle collectors' sustainable development, the community gives an importance to each management factor that can make a sustainable development in social, economic and environmental parts.
3. The management methods in data area for a sustainable development could be handled by giving an opportunity to everyone, for examples, cockle collectors, chief of a community and the state agency, to participate, aware, give an importance to a workflow and learn these methods together based on culture and community economy.